

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

6 november 2003

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Interpellatie van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk

Met redenen omklede motie

Interpellatie van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de achterstallige uitbetaling van subsidies

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitbetaling van premies voor monumentenzorg

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de dalende beleidskredieten voor beschermde monumenten en stads- en dorpsgezichten in Vlaanderen

Met redenen omklede motie

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het topstukkendecreet

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over een bedreigde kasteelruïne te Middelburg (Maldegem)

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de toepassing van de wet op de bewakingsondernemingen op museumsuppoosten

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 6 november 2003

VOORZITTER : De heer Jo Vermeulen

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.08 uur.*

Interpellatie van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Van Hecke tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het decreet sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, mijnheer de minister, zoals we allen weten werd het nieuwe ontwerp van decreet inzake het sociaal-cultureel werk goedgekeurd, net als de uitvoeringsbesluiten. Dit is een gegeven.

Het vervolg, de implicatie wordt misschien wel iets moeilijker. Er heeft een eerste ronde plaatsgevonden voor de indiening van de dossiers met betrekking tot de subsidieaanvraag voor de groep van de vormingsinstellingen. Enkel over dat andere deel van het decreet gaat het immers in deze interpellatie.

31 organisaties hebben een aanvraag ingediend om te worden erkend als gespecialiseerde vormingsinstelling. Het gaat over 4 nieuwe organisaties en 27 bestaande organisaties, voor een totaalpakket van 67.500 vormingsuren. Eén van de 31 dossiers is onontvankelijk verklaard. Daarover bestaat ook geen discussie. Ik vertel u echter niets nieuws dat het verdict van de beoordelingscommissie, zoals bleek uit hun voorstel van advies aan de diverse organisaties die een dossier hadden ingediend, als een

bom is ingeslagen. Van de 30 instellingen kregen er immers 5 een positief advies, voor in totaal 13.347 uren. U hebt net als ik kennis genomen van de communicatie terzake. Ik citeer de slotzin van de FOV-mededeling : ‘Na het debacle van de middelen dreigt een nieuwe kaakslag, en deze keer een definitieve. De kaakslag wordt een uppercut waarmee de minister de sector knock-out slaat.’

Het is geenszins mijn bedoeling me te mengen in het werk van de beoordelingscommissie. Dat kan ik trouwens ook niet. Ik wil noch de betrokkenheid, noch de geëngageerdheid van de beoordelingscommissie in twijfel trekken. Dat wil ik hier benadrukken. Ik weet wie in deze commissie zetelt, en ik ken de betrokkenheid van deze mensen bij de sector. Ze zijn zowel deskundig als geëngageerd in de sector.

Ik weet dat het ongebruikelijk is te interpelleren over lopende procedures. Maar, mijnheer de minister, als na de behandeling van de verhaalschriften voet bij stuk wordt gehouden met betrekking tot de adviezen, dan is dit een onoverkomelijke kaakslag voor en een verarming van de sociaal-culturele sector.

Ik moet u niet herinneren aan de beleidskeuzen, die de mijne niet zijn. Het decreet is echter wat het is. U hebt gekozen voor een tweedeling in het landschap van het sociaal-cultureel vormingswerk. Dat betekent dat de twee pijlers worden gewaardeerd. De eerste pijler is die van de regionale volkshogescholen, die nieuw zijn in het landschap. Ik laat hier de syndicale vormingsinstellingen buiten, want aangezien die buiten categorie zijn, hebben ze hun schapjes op het droge – het weze hen gegund.

De tweede pijler is die van de landelijk gespecialiseerde vormingsinstellingen. Het beleid moet dus ook deze tweede pijler waarderen, wil het deze keuze gestand houden. Deze pijlers moeten complementair en evenwaardig zijn. U kent mijn ideo-

Van Hecke

logische kritiek terzake. Ik heb een enorm geloof in en een enorme waardering voor de kleinschaligheid van de bestaande vormingsinstellingen, met hun aanbod aan een doelgroep. Dat aanbod zal volgens mij niet aanwezig zijn, en die doelgroepen zullen niet aan de bak komen in de regionale volkshogescholen. Ik wil waardering opbrengen voor iets complementair, maar ik zeg u met heel veel overtuiging dat dit niet in de plaats kan komen van wat die vormingsinstellingen aanbieden.

Als ik me niet vergis heeft een van de meerderheidsfracties – dus niet mijn fractie – gevraagd dat er een oplossing zou komen voor het teveel aan uren formele educatie. Gemakkelijkheidshalve zou ik die uren de welzijnsuren willen noemen. Het gaat immers over uren die gisteren gesubsidieerd waren binnen het vormingswerk. Nu wordt gesteld dat ze niet meer beantwoorden aan de nieuwe definities. Ze situeren zich hoofdzakelijk binnen de welzijnssector. Ik meen dat er terzake een oplossing moet worden nagestreefd binnen het departement Welzijn. Die formele uren zouden daar hun onderdak moeten vinden, en moeten worden gesubsidieerd in de finaliteit van het welzijnswerk. Mijnheer de minister, ik wil dit even onder uw aandacht brengen. Indien deze uren nu niet worden erkend, zullen deze organisaties vanaf 1 januari 2004 hun erkenning volledig verliezen.

Het gebrek aan overgangsbepalingen vormt één van de centrale punten van kritiek van deze interpellatie. Het heeft geen zin onderhandelingen met het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur op te starten. Vóór die onderhandelingen kunnen worden afgerond, zullen deze organisaties niet meer bestaan en zullen deze uren niet langer meer worden aangeboden.

Iedereen weet dat ik op de hoogte tracht te blijven van wat er in deze sector leeft. Ik heb een aantal preadviezen van de beoordelingscommissie kunnen inkijken. De manier waarop het decreet wordt toegepast, heeft me verwonderd. Blijkbaar is de alles-of-nietsaanpak gehanteerd en krijgen de instellingen in hun totaliteit een positief of een negatief advies. De overwegingen worden vrij summier weergegeven. Mijns inziens is er meer in de overwegingen meegenomen dan in de adviezen is terug te vinden.

Uit de overwegingen blijkt dat een bepaald gedeelte van het vormingsprogramma van bepaalde instellingen wel degelijk met de decretale bepalingen

overeenkomt. Ik vind het eigenaardig dat deze instellingen die een aantal uren aanbieden die met de decretale definitie overeenkomen, toch een globaal negatief eindadvies krijgen. Ik heb de indruk dat deze interpretatie tegen het decreet ingaat. In het decreet gaat het om vormingsuren die aan bepaalde criteria beantwoorden. Deze instellingen zouden moeten worden erkend voor het aantal aangeboden uren die wel beantwoorden aan de decretale definitie van vormingsuren in landelijke gespecialiseerde vormingsinstellingen.

De alles-of-nietsaanpak heeft zware gevolgen voor de instellingen. Op 1 januari 2004 zullen een aantal instellingen geen subsidies meer ontvangen en bijgevolg hun werking moeten stopzetten. Iedereen weet dat deze sector in grote mate afhankelijk is van subsidies. Indien deze organisaties, zelfs indien een aantal aangeboden uren aan de decretale definitie beantwoorden, in de toekomst geen subsidies meer zullen ontvangen, zullen ze ook die correcte uren niet langer kunnen aanbieden. Dat is de realiteit.

Het is niet de eerste keer dat bij de uitvoering van een decreet niet in een inlooperperiode wordt voorzien. Bepaalde vormingsinstellingen hebben zich gedurende jaren ontplooid en hebben een bepaalde traditie opgebouwd. Het is soms bijzonder moeilijk om de werking van deze instellingen onder woorden te brengen. In het verleden heb ik voormalige beleidsvoerders vaak horen zeggen dat deze instellingen nergens bij passen, maar op zich wel goed bezig zijn. Om ze toch te kunnen subsidiëren, zijn in het verleden allerlei annexen aan decreten toegevoegd. Het was toen al duidelijk dat het niet eenvoudig is om een reglementering voor deze sector te ontwerpen.

We kunnen de instellingen verplichten zich aan het nieuwe decretale kader aan te passen, maar dat is evenwel niet zo eenvoudig. Volgens de beoordelingscommissie proberen heel wat instellingen zich koste wat het kost aan de decretale bepalingen te conformeren. Dit klopt. De vormingsuren die de instellingen de voorbije jaren hebben gegeven, staan volledig los van dit decreet. De instellingen willen nu de kans krijgen om voort te werken. De instellingen geloven nog steeds in hun eigen aanbod. Voor sommige instellingen was het dan ook zeer moeilijk om het eigen aanbod in de decretale bepalingen in te passen. De beoordelingscommissie heeft deze inspanningen correct gediagnosticeerd.

De instellingen hebben echter geen inlooperperiode gekregen. Ze hebben niet de kans gekregen de eigen werking aan het decreet aan te passen. Ze

Van Hecke

werden beoordeeld op een aanbod dat ze in het kader van een vorig decreet op poten hebben gezet, en moesten dit aanbod in een nieuw decreet inpassen. Ze krijgen geen kans om gedurende een bepaalde periode, zij het met minder middelen, na te gaan in welke mate ze zich aan het nieuwe decreet kunnen aanpassen. Voor al deze instellingen is het een kwestie van overleven, maar voor veel instellingen wordt het in memoriam momenteel geschreven.

Ik wil hier geen rekening houden met de geruchten die over de inhoud en de gevolgen van de tweede ronde circuleren. Als de eindbeslissing de bevestiging wordt van het voorliggende advies, heeft dit heel belangrijke gevolgen voor de regionale volkshogescholen, want ze worden verplicht om samen te werken met de gespecialiseerde volkshogescholen.

De enige overgangsmaatregel voor het personeel – het is goed dat hiermee rekening is gehouden, want er zijn niet voor iedereen voorzieningen getroffen – is de mogelijkheid voor gesubsidieerde personeelsleden van de gespecialiseerde instellingen om naar een volkshogeschool over te stappen. Ze komen niet zomaar op de loonlijst van de volkshogeschool. Ze moeten effectief een contract krijgen en opgenomen worden in het personeelsbestand, niet pro forma, maar in realiteit.

Het wordt een probleem voor de volkshogescholen om, met de middelen die ze vandaag hebben, aan de 25/75-regel te voldoen. Van hun middelen mag maar 75 percent besteed worden aan personeel. Als we zien welke personeelsleden mogen overkomen, zal dit niet eenvoudig zijn.

Het FOV zegt over het overgaan van personeelsleden: 'Het is een theoretisch gegeven, maar er zal in de praktijk weinig van terecht komen'. Mijnheer de minister, ik zal het iets plastischer uitdrukken: een meubel verplaatsen naar een andere kamer kan een probleem zijn als het interieur niet past, maar dat lukt nog; iemand die in een bepaalde organisatie heeft gewerkt, en zich hiermee heeft geïdentificeerd, verplaatsen naar een organisatie met een andere cultuur is niet vanzelfsprekend.

Ik geef het voorbeeld van een cursus bloemschikken. Als in mijn geboortewijk, de bloemetjeswijk aan het Van Beverenplein behorend tot de XIXe-eeuwse gordel rond Gent, de KAV deze cursus organiseert, zullen totaal andere competenties verwacht worden van de lesgever dan wanneer de vrouwenorganisatie De Zilveren Passer in het cen-

trum van Gent dezelfde cursus organiseert. In de ene cursus zal de ene lesgever zich thuis voelen, in de andere cursus een andere. Mensen verplaatsen tussen instellingen is niet eenvoudig. Ik weet niet hoe de verplaatsing naar de nieuwe cultuur aan volkshogescholen in de realiteit zal verlopen. Ik geloof het FOV dat de overgang van personeel een theoretisch gegeven is, maar in de praktijk niet werkt.

De overgangsmaatregel voor de boventallige personeelsleden – ik weet dat het verschrikkelijk klinkt – is een beperkte regeling. Het gaat alleen over de gesubsidieerde personeelsleden. De andere personeelsleden staan vanaf 1 januari nergens, want hun organisatie bestaat niet meer.

Ik weet niet in welke mate het sociaal passief kan worden betaald, maar het zal niet op kosten van de Vlaamse Gemeenschap zijn.

Degenen die wel overgaan, krijgen het bedrag van de subsidies mee. Als we de anciënniteit van sommige personeelsleden bekijken, gaat het veel verder dan de subsidies. Ik heb het niet uitgezocht – het is niet aan mij om dit te doen –, maar het wordt een interessant juridisch debat of de verworven rechten van artikel 32 van de arbeidswet van toepassing zijn of niet. Het gaat strictu sensu niet om een fusie, maar de rechtspraak van de sociale rechtscolleges van de arbeidsrechtbanken houdt rekening met de realiteit en niet met het juridische kader.

Indien artikel 32 wordt uitgevoerd, brengen de overgekomen personeelsleden niet enkel de subsidies mee, maar ook alle verworven rechten. Mijnheer de minister, daar moet u rekening mee houden.

Ik heb gevraagd om in het nieuwe decreet in overgangsbepalingen te voorzien. Er wordt niet in uitdoofscenario's of overgangsbepalingen voorzien, behalve de mogelijke overgang van de gesubsidieerde personeelsleden. Er is tot 31 december tijd om na te denken en oplossingen te formuleren. Gaat u akkoord met de interpretatie van de adviescommissie waarin ze geen gedeeltelijke erkenning van landelijk gespecialiseerde vormingsinstellingen mogelijk maakt? Als ten minste een deel van de uren beantwoordt aan de criteria, kan de organisatie dan toch geen erkenning krijgen?

Ik weet niet of ik dat technisch-juridisch mag in het kader van een parlementaire vraagstelling, maar ik wil peilen naar uw bereidheid om te voorzien in overgangsmaatregelen voor instellingen die niet of niet helemaal erkend zijn en dus minder subsidies

Van Hecke

zullen krijgen. Indien u daartoe bereid bent, aan welke maatregelen dacht u ?

Graag had ik ook uw mening gekend over artikel 59, punt 4, dat bepaalt dat voor sommige personeelsleden de subsidie kan doorlopen. Denkt u dat dit een afdoende oplossing biedt voor de personeelsproblemen ? Welke mechanismen zullen daarvoor worden toegepast ? Wat gebeurt er indien de betrokken personeelsleden geen werkgever meer zullen hebben in hun huidige vormingsinstelling, aangezien de VZW's die geen subsidies meer krijgen, in vereffening zouden kunnen gaan ?

Hoe ver staat het met de 'coaching' door de administratie Volksontwikkeling, die de overgang van het oude naar het nieuwe decreet voor de organisaties en voor de personeelsleden zo vlot mogelijk zou willen laten verlopen ? Bent u bereid om de administratie een bijkomende opdracht te geven om de hele personeelsproblematiek te benaderen, dus ook de problemen van Gesco's, DAC'ers, mensen die onder de sociale Maribel vallen en niet-gesubsidieerden ? Die eerste drie categorieën vallen namelijk onder uw verantwoordelijkheid op basis van het VIA-akkoord voor de non-profitsector. Wanneer zullen de instellingen en de volkshogescholen, waarvan ik de problematiek nog niet heb aangekaart, concrete richtlijnen krijgen inzake de overgang van die personeelsleden en hun mogelijke regeling naar het sociale passief ?

Mijnheer de minister, u weet dat binnen de culturele sector erkenning zelfs zonder subsidiëring belangrijk is. Als men andere geldmiddelen wil genereren, bijvoorbeeld via Europese programma's, dan moet men erkend zijn. Erkenning is zelfs mogelijk zonder subsidiëring, hoewel dat in de culturele sector niet zo gemakkelijk is, maar er kan ook een pro forma subsidiëring worden gegeven. Bent u bereid hiervoor een oplossing te zoeken ?

Ik heb een lans gebroken voor die kleinschalige vormingsinstellingen, die het zeer moeilijk hebben om zich aan dat decreet aan te passen. Ik zou voor deze instellingen toch om mildheid willen vragen omdat we bezorgd zijn om zwakkeren in de samenleving. Mijn grote vrees blijft dat de vorming op maat voor heel zwakke groepen in een kleinschalig aanbod, waar lesgevers en cursisten zich identificeren met de organisatie, niet zal worden ingevuld door volkshogescholen. Ik vraag u daarvoor dus om mildheid, naast de technisch-juridische oplossing waarvoor ik daarnet reeds heb gepleit.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil deze interpellatie niet aangrijpen om opnieuw de discussie te voeren over de uitgangspunten en de toepassing van dit decreet. Die discussie hebben we al gevoerd bij de bespreking van dit decreet in de commissie eind vorig jaar. Door omstandigheden is dat trouwens een voorstel van decreet geworden, dat werd ingediend door een aantal collega's en mezelf.

Wel wil ik binnen de stand van de huidige procedure een aantal beschouwingen geven, waarop u voor mijn part niet hoeft te reageren, maar waarmee u misschien rekening zult houden bij de beslissing. U moet daar niet op antwoorden omdat we eigenlijk in een vrij eigenaardige situatie zitten : er is een pre-advies gegeven door een commissie die door u werd samengesteld op basis van dit decreet. Die commissie heeft dit pre-advies overgemaakt aan iedereen die een dossier heeft ingediend. Zoals mevrouw Van Hecke reeds zei, krijgen slechts vijf instellingen een erkenning voor het aantal uren dat ze hebben ingediend. Al de rest is 'gebuisd', is dus niet door de erkenning, door dat eerste pre-advies geraakt. Dat betekent dat er een nieuw advies moet komen – of dat zo is, weet ik zelfs niet – en daarna pas een beslissing. Het is natuurlijk moeilijk om u nu een aantal uitspraken te ontlokken, omdat u dan achteraf misschien moeilijkheden zou kunnen krijgen, indien sommigen een procedure zouden aanspannen bij de Raad van State of dergelijke.

Ik wil u dus een aantal beschouwingen geven, en u moet zelf maar oordelen of u erop antwoordt of niet, aangezien we ons momenteel in deze procedure bevinden. Ik wil een aantal uitgangspunten van dit voorstel van decreet geven. Ten eerste is de definitie die in het voorstel van decreet aan vorming wordt gegeven, wel degelijk breed. Ook formele vorming valt onder het decreet, maar omwille van de financiële implicaties wordt dat verengd. De welzijnsinstellingen, zoals mevrouw Van Hecke ze noemt, en de instellingen die in de onderwijssector werken, zullen een aparte regeling krijgen tot er een oplossing is gevonden in de welzijns- en onderwijssectoren.

Het decreet bevat een aantal inhoudelijke keuzes die wij streng maar rechtvaardig willen toegepast zien. De landelijke instellingen moeten goed overwegen of het wel verstandig is om alles te zetten op de indiening van een dossier voor de sector van de landelijke gespecialiseerde instellingen, en of het

Stassen

niet beter is om mee te werken aan de volkshogescholen.

We beschikken niet over de middelen die we willen. Dat leidt ertoe dat er een systeem van communicerende vaten is uitgebouwd. Als veel instellingen worden erkend in de gespecialiseerde sector en men boven het toegelaten aantal van 35.000 uren komt, dan moeten die aan het werk worden gezet in de volkshogescholen.

In dat kader moeten de zaken worden beoordeeld. Formele vorming kan, maar het is apart gedefinieerd. Het wordt aan een inhoudelijk strenge beoordeling onderworpen en het moet binnen de budgettaire klijtlijnen gebeuren. Ik roep de minister op om binnen dat kader het advies goed te bestuderen en beslissingen te nemen die de sector toestaan om te blijven werken. Iedereen weet dat de toepassing van het decreet in elkaar stort als in de gespecialiseerde sector maar vijf instellingen zouden worden erkend. Het gaat om amper een paar duizend uren, wat zou impliceren dat zelfs de volkshogescholen niet meer kunnen werken. Ik verwacht dus van de minister een strenge maar rechtvaardige toepassing van het decreet, opdat de sector kan blijven voortbestaan.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, deze vragen zijn belangrijk. Ik zal een antwoord geven binnen het kader dat de heer Stassen hier heeft geschetst en dat door mevrouw Van Hecke niet wordt aangevallen, hoewel ze een andere invalshoek heeft. Ik moet uiteraard handelen binnen het kader dat in het decreet is geschetst.

In belangrijke aangelegenheden heb ik de gewoonte mijn kaarten duidelijk op tafel te leggen. Enkel op die manier kunnen we onduidelijkheden en een storm in een glas water voorkomen. Ik zal wel gereserveerd zijn in mijn antwoord, en u zult begrijpen waarom. Het interpellatieverzoek werd ingediend op het ogenblik dat de commissie nog moest beginnen aan de redactie van het definitief advies. Ik moet hier antwoorden op het ogenblik dat ik het definitief advies nog maar pas heb ontvangen. Ik zal de definitieve adviezen grondig analyseren, maar ik zal niet eindeloos wachten met het nemen van een beslissing. Er moet snel duidelijkheid komen. Ik wil bij het nemen van een beslissing zo goed als het kan de mogelijke gevolgen inschatten.

Denk echter niet dat het goed is om hier te anticiperen op problemen die zich kunnen voordoen. Vandaag weten noch mevrouw Van Hecke noch ikzelf of en in welke mate ze zich zullen voordoen. Het decreet beoogt voor de vormingsinstellingen de totstandkoming van een meerstromenland. Er zijn de volkshogescholen en de landelijke vormingsinstellingen, waaronder de gespecialiseerde. Het decreet beoogt geen hiërarchie tussen hen aan te brengen. Het ligt dus inderdaad voor de hand dat voor een handvol gespecialiseerde instellingen de complementaire relatie met de volkshogescholen onvoldoende mogelijk is. Dat was, is en blijft mijn uitgangspunt. Daarom voorziet het decreet ook in de kans om tijdens elke beleidsperiode maximaal drie gespecialiseerde instellingen te aanvaarden.

In het decreet is ook voorzien in een overgangperiode tot en met 2009 voor de uren formele educatie. Dat is niet in tegenspraak met het feit dat elke vormingsinstelling die aanvaard wenst te worden als 'landelijk gespecialiseerd', een beoordelings- en besluitvormingsproces moet doorlopen. Ik neem aan dat u geen ongelijke behandeling bepleit.

Ik ben het niet eens met de suggestie dat de meerderheid uitdrukkelijk zou hebben geweigerd om overgangsbepalingen in het decreet op te nemen. We hebben steeds sociale bekommernissen en een zo natuurlijk mogelijk verloop van de eventuele af- en opbouw voor ogen gehouden. Ik denk bijvoorbeeld aan het feit dat de eerste beleidsperiode voor de bewegingen pas ingaat in 2005. Ik denk ook aan het feit dat de uitbouw van de migrantenverenigingen loopt tot 2009. Bij de verenigingen en de gespecialiseerde vormingsinstellingen speelt de beoordeling van het beleidsplan pas ten volle vanaf de periode 2006-2009. Dat zijn allemaal elementen die we in overweging moeten nemen.

De relatieve snelheid die achter de decretaal geplande fasering voor de vormingsinstellingen schuilgaat, wordt ook en vooral door sociale motieven geïnspireerd. Het is immers belangrijk dat de betrokken werknemers tijdens een hervormingsperiode niet te lang in het ongewisse worden gelaten.

Het decreet combineert snelle duidelijkheid met een periode om deze feiten op een haalbare manier in de realiteit om te zetten. De overgangsbepalingen zijn het resultaat van veel gesprekken met vertegenwoordigers van de sector, zowel op het niveau van het decreet als bij de opmaak van het uitvoeringsbesluit.

Van Grembergen

Ik leid uit het definitieve advies af dat de adviescommissie in de context van de verhaalprocedure voor een aantal sociaal-culturele instellingen inderdaad uren selecteerde in functie van het ingediende thema. Ik kan me principieel bij deze manier van werken aansluiten.

Het decreet voorziet reeds in een overgangsmaatregel voor de personeelsleden van de vormingsinstellingen die niet of niet volledig meer worden gesubsidieerd. Vanaf de beslissing over het gespecialiseerde karakter van de werking van de vormingsinstellingen en vanaf 1 januari 2004 bevinden de instellingen zich buiten het toepassingsgebied van het decreet. Ten behoeve van de personeelsleden van die vormingsinstellingen voorziet het decreet echter dat ze tot eind juni 2004 kunnen worden gesubsidieerd in die instellingen.

De instellingen kunnen niet in vereffening gaan zolang er personeelsleden in dienst zijn ten aanzien van wie ze verplichtingen hebben. Zolang de personeelsleden in kwestie geen arbeidsovereenkomst hebben met de volkshogeschool, blijft de vormingsinstelling verantwoordelijk. Dat is dus zeker tot eind juni 2004.

De administratie is volop bezig met de personeelsovergang. De eerste lijsten werden op het ogenblik van de erkenning naar de volkshogescholen gestuurd. Na de beslissing over de gespecialiseerde vormingsinstellingen wordt een volgende lijst opgesteld en aan de volkshogescholen bezorgd. De administratie ziet erop toe of de procedure die in het decreet staat, correct wordt toegepast.

Het decreet voorziet enkel in rechten voor de personeelsleden die op het ogenblik van de inwerkingtreding van het decreet in gesubsidieerde personeelsfuncties werden tewerkgesteld, en voor hun eventuele vervangers die in de loop van 2003 in dienst kwamen in een dergelijke functie, en die een tewerkstellingsplaats kozen. Voor de andere personeelsleden, zoals de ex-DAC'ers, de Gesco's en de mensen die vallen onder de sociale Maribel, kan en zal er inderdaad een probleem zijn. Ik ben bereid om daar een oplossing voor te zoeken. Ik wens de beide dossiers van elkaar te scheiden. Het zijn immers enkel de gesubsidieerde personeelsleden die uit het decreet rechten putten. Een andere oplossing zal afhankelijk zijn van de wil van de Vlaamse regering om mij daartoe kansen te bieden.

U vroeg wanneer de vormingsinstellingen en de regionale volkshogescholen concrete richtlijnen zul-

len ontvangen inzake de overgang van de personeelsleden. Indien tussen de sociale partners en de bevoegde overheid een akkoord tot stand kan worden gebracht, zal ik mijn verantwoordelijkheid opnemen. Opzegtermijnen zijn evenwel een zaak van de werkgever die de arbeidsrechtelijke regels moet naleven.

Inzake de Europese programma's blijkt uit het onderzoek van de financiële dossiers van 2002 dat slechts een heel beperkt aantal organisaties financiële middelen uit de Europese Unie benut. Uit wat de administratie uit deze dossiers kan afleiden, gaat slechts over drie organisaties. Hierop verder ingaan, zou de indruk wekken vooruit te lopen op een beslissing.

Het is mijn verantwoordelijkheid uitvoering te geven aan het decreet dat in dit huis een meerderheid kreeg, niet om er een ander decreet van te maken. Zowel op inhoudelijk vlak als op het vlak van fasering en financiering is het duidelijk. Wat het budget betreft, werd ervoor geopteerd om vanaf 2004 de doorstart voor het verenigingsleven mogelijk te maken en vanaf 2005 ook voor bewegingen en vormingsinstellingen. In dit dossier is 2004 een overgangsjaar waarin alle betrokkenen de kans krijgen om hun nieuwe rol uit te bouwen. Ik weet dat de ambities groot zijn, ook bij de betrokken VZW's en de personeelsleden. Ik wil er in de mate van het mogelijke alles aan doen om ervoor te zorgen dat de noodzakelijke bouwstenen kunnen worden opgestapeld, in het licht van de door de Vlaamse regering afgesproken bijkomende 2,5 miljoen euro in 2005.

Het decreet creëert rechten en plichten, zonder onderscheid en zonder vooroordelen. Op basis daarvan zal ik handelen. De Vlaamse regering hecht heel veel belang aan vorming en opleiding. Ook het versterken van de positie van de zogenaamde niet-formele educatie wordt voortdurend benadrukt. Het is belangrijk dat we het sociaal-cultureel volwassenenwerk een kader aanbieden dat de sector toelaat zijn rol ten volle te spelen. Het gaat over doelstellingen die sommige bestaande instellingen en structuren overstijgen.

Ik wil niet afwijken van deze koers, want ik ben ervan overtuigd dat ons anders op termijn – terecht – beleidsblindheid zou worden verweten. Ik zal niet blind zijn voor de gevolgen van beslissingen. Als het tot mijn mogelijkheden behoort en als de uitgestippelde weg hierdoor niet vervaagt, zal ik ook op dit vlak mijn verantwoordelijkheid opnemen.

Van Grembergen

Ik zal hierover in deze commissie graag verantwoordelijkheid afleggen nadat de beslissingen werden genomen. Ondertussen vraag ik de nodige tijd en ruimte om alles in sereniteit te kunnen afhandelen.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het siert u dat u het decreet met al zijn gevolgen, zult uitvoeren.

Het antwoord ontgoochelt mij echter een beetje omdat u niet wilt anticiperen op de problemen die zich nu reeds met een vrij grote zekerheid aandienen. U stelt immers dat u in het geval van problemen naar oplossingen zult zoeken, op voorwaarde dat u daartoe de nodige middelen krijgt. Ik hoop dat toekomstige slachtoffers u en een aantal collega's van u, tijdig op de hoogte zullen brengen van hun probleemsituatie. Dit is trouwens niet louter een zaak van Gesco's, DAC'ers en mensen die vallen onder de sociale Maribel, maar ook van de niet-gesubsidieerde personeelsleden die helemaal uit de boot vallen.

Uit uw inventaris blijkt dat drie organisaties een beroep doen op middelen van de EU. U wilt niet op de zaken vooruitlopen. Ik hoop dat u ook de inventaris hebt opgemaakt van de instellingen die hun levensvatbaarheid dankten aan de subsidies van de Vlaamse Gemeenschap en van de provincies. Een aantal organisaties zag hun werking immers ondersteund door de provincies, want die konden niet instaan voor het volledige subsidiebedrag, maar wensten ook hun sympathie uit te drukken voor de inspanningen die door de instellingen werden geleverd.

Ik blijf wat op mijn honger zitten, net zoals toen het decreet werd goedgekeurd. Ik kan enkel hopen dat mijn doemdenken niet bewaarheid wordt. Ik misgun de volkshogescholen hun succes niet. Ik hoop dat ze slagen, ook al vertrekken ze met een behoorlijke handicap. Hun personeelslast is immers erg groot. Ik hoop dat ze onder een goed gesteerde mogen starten en een behoorlijke opdracht kunnen vervullen in de wereld van het levenslang en -breed leren en het niet-formeel leren. Ik vrees echter dat er een leemte zal overblijven door het verdwijnen van een aantal instellingen. U hebt me vandaag niet kunnen overtuigen van het tegendeel.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de mevrouw Van Hecke werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de achterstallige uitbetaling van subsidies

Interpellatie van de heer Johan Sauwens tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitbetaling van premies voor monumentenzorg

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de dalende beleidskredieten voor beschermde monumenten en stads- en dorpsgezichten in Vlaanderen

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van mevrouw Van Hecke tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de achterstallige uitbetaling van subsidies en van de heer Sauwens tot minister Van Grembergen, over de uitbetaling van premies voor monumentenzorg, met daaraan toegevoegd de vraag om uitleg van de heer Verfaillie tot minister Van Grembergen, over de dalende beleidskredieten voor beschermde monumenten en stads- en dorpsgezichten in Vlaanderen.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vanuit verschillende hoeken bereiken ons alarmerende berichten over de negatieve gevolgen van wat wij in de culturele sector de maatregel-Van Mechelen noemen.

Van Hecke

Voor bepaalde goedgekeurde posten uit de begroting kunnen immers geen ordonnancerings- of betalingskredieten worden gegeven zonder het fiat van de minister van Financiën. Mijnheer de minister, u zou willen maar u mag niet en moet eerst toelating vragen, om het eenvoudig uit te drukken.

Ik heb vernomen dat gemeenten en provincies moeten wachten op subsidies die zij moeten betalen aan jeugdorganisaties in uitvoering van de gemeentelijke en provinciale jeugdwerkbeleidsplannen. Ze worden dus verplicht om bepaalde projecten te prefinancieren, omdat er geen tijdige doorstroming is door de Vlaamse Gemeenschap van de goedgekeurde subsidies.

De VIA-akkoorden in de social-profitsector zouden onvolledig worden uitgevoerd. Het gaat dan over de uitbetaling van de eindejaarspremies van 2002. Die zullen vermoedelijk begin 2004 worden uitgekeerd. Ik heb ook andere signalen opgevangen. Zo zou de provisie die normaal jaarlijks wordt aangelegd voor de indexsprong niet zijn aangevend voor die indexsprong, die wel degelijk heeft plaatsgevonden. De meeruitgaven voor de lonen vielen dan ook ten laste van de organisaties.

In de muzieksector is de vierde schijf voor 2003 van subsidies voor de structureel erkende muziekverenigingen nog niet vrijgegeven.

Er is ook een probleem met de voorschottenregeling. De decretaal bepaalde 22,5 percent van de verwachte subsidie per kwartaal wordt herleid tot 15 percent, met het uitzicht op de resterende 7,5 percent enkele weken later.

Dit zijn allemaal signalen die ons de wenkbrauwen doen fronsen. Het gaat om een sector die enorm afhangt van de fondsen van de overheid. Zodra daar wat aan schort, ontstaat een hele lawine. Als er geen geld beschikbaar is om wedden of andere zaken te betalen, moeten de organisaties een beroep doen op de kaskredieten. Dit veroorzaakt opnieuw kosten die niet door de overheid worden betaald. Voor sommige andere sectoren is dat goed omdat de verwijlintersten van de overheid hoger liggen dan die van de banken. Dat is echter niet het geval voor de gesubsidieerde sector.

Mijnheer de minister, kunt u me bevestigen dat de door het parlement goedgekeurde begroting omwille van liquiditeitsproblemen wordt geblokkeerd door de minister van Financiën en Begroting? Kunt u individuele afwijkingen vragen op deze

blokkering? Ik heb immers vernomen dat wie de juiste weg kent en veel lawaai maakt sneller een deblokking bekomt dan wie braaf en voorzichtig is. Bent u op de hoogte van eventuele criteria die de minister van Financiën hanteert om al dan niet in te gaan op de vragen? Indien er al criteria zijn, waar en wanneer heeft de Vlaamse regering die dan goedgekeurd?

Met kaskredieten kan een periode worden overbrugd, maar de vrees leeft dat, als de blokkering te elfder ure wordt opgeheven en de boekhouding het papierwerk niet tijdig in orde krijgt voor het einde van het jaar, er toch wel wat kredieten zullen vervallen. Het overhevelen van het ene begrotingsjaar naar het andere heeft immers ook zijn specifieke regels. Indien dat geld niet is uitgegeven, dan is het verloren. De mensen uit de sector willen dus nog wel wat wachten, maar ze vrezen dat dit geld verloren gaat.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u de sector zult geruststellen. Als u straks zegt dat dit alles geen probleem vormt, dan geloof ik u niet. Mijn twee collega's zullen de ernst van dit dossier nog meer benadrukken wat hun specifiek domein betreft.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, er is een tijd geweest dat het Vlaams Parlement debatteerde over de vraag hoe we Vlaanderen, gezien de nieuwe maatschappelijke uitdagingen, beter kunnen organiseren en nieuwe initiatieven kunnen nemen ten dienste van onze organisaties, ondernemingen en mensen.

Nu lopen we van commissie naar commissie om te vragen hoe het nu zit met de verbintenissen die het officiële Vlaanderen heeft aangegaan ten opzichte van andere besturen, verenigingen, organisaties en privé-personen. Vlaanderen is de naam en faam van goed bestuurder, die het gedurende 20 jaar heeft opgebouwd, in enkele jaren tijd aan het verkwanselen. Dat maakt me beschaamd, en ik vind het zo jammer. We hebben daar eind vorig jaar al voor gewaarschuwd, bij de bespreking van de begroting 2003.

Het gaat echter van kwaad naar erger. Ik stel me vragen bij de legitimiteit van de wijze waarop begrotingen werden geblokkeerd. Grondwettelijk gezien wordt de begroting vastgesteld door het parlement. Ik heb vragen bij de manier waarop hier beleid wordt gevoerd. Iedereen steekt de handen in de lucht. U zult dat waarschijnlijk ook doen, mijnheer de minister. Het is immers de minister van Be-

Sauwens

groting die verantwoordelijk is. Dat het zo slecht gaat, behoort echter tot de collectieve verantwoordelijkheid van deze regering. De regering heeft een aantal uitgaven slecht begroot en geraamd. Ze heeft ze doelbewust onderschat, net voor de verkiezingen. We zullen dat trouwens herhalen bij de bespreking van de begroting 2004. Ook daar zijn de eerste voortekenen immers niet gunstig.

Heel specifiek voor de monumentensector is er een probleem. Het is niet toevallig dat dit probleem tegelijk vanuit Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Limburg wordt aangekaart. In deze sector is er een tekort aan ordonnanceringskredieten. Al lang voor de omzendbrief van minister Van Mechelen, in de zomer, was er in de ondersector van de openbare gebouwen voor erediensten al een blokkering van de betalingen, namelijk sinds mei. Ik heb daarover al een schriftelijke vraag gesteld. Mijnheer de minister, ik zou willen weten hoe dat komt en wat u daar tegen hebt kunnen ondernemen. Heeft de regering ondertussen een oplossing voor de tientallen dossiers per provincie ?

In Limburg gaat het over een tiental privé-persoonen die op gezag van uw inspecteurs van Monumenten en Landschappen zijn begonnen aan vaak heel dure restauraties, van vakwerkhoeves en dergelijke. De voorschotten die hen zijn toegezegd, komen er echter niet, omdat er geen geld meer in de kas is. Werken werden dus stopgezet omdat Vlaanderen zijn belofte niet nakomt. Die mensen hebben grote problemen met de aannemers en onderaannemers, ten opzichte van wie ze contractuele verplichtingen hebben. Ik vind dit onbehoorlijk bestuur. In Maaseik is een van die woningen trouwens vrijwel volledig ingestort. Dat monument is van het ene ogenblik op het andere opgehouden een monument te zijn.

Het gaat ook over een aantal gebouwen in de sector van de erediensten. Zo is er bijvoorbeeld de Onze-Lieve-Vrouwbasiliek in Tongeren. Daar was een hele meerjarenplanning opgemaakt, maar men kan gewoon niet beginnen met de tweede fase. Het eerste probleem is dus dat van de betalingskredieten. Het tweede probleem is dat van de vastleggingen.

Ik heb de omzendbrief driemaal moeten lezen om hem min of meer te kunnen begrijpen. Er is slechts één man die hem nog begrijpt en als een soort superminister regeert over Vlaanderen. Zoals men hier in het kunstwerk van deze commissiezaal kan lezen : de wijze waarop de middelen worden vrijge-

maakt is 'bepaald willekeurig' en 'schijnbaar toevallig'. Indien men de juiste weg kent, indien men als vereniging zijn dossier kan bepleiten bij het lokale parlementslid, dan volgt het verlossende telefoontje.

Vlamingen zijn een bijzonder mak volk. We zijn planttrekkers : we wachten af en hopen toch een oplossing te vinden voor onze problemen. In de 15 jaar dat ik actief ben in het parlement heb ik nooit zo'n mate van onbehoorlijk bestuur meegemaakt. Dit is absolute willekeur. Als men rumoer maakt, dan gebeurt er iets. Ik verwijs naar de fietspaden in Opglabbeek-As, die er kwamen door een actiecomité. Toen er geen geld bleek te zijn voor de gemeentelijke rioleringen, werd er betoogd en maakte minister Dua het geld vrij. Ik heb een interpellatie ingediend over de studietoelagen en wat rumoer gemaakt via de lokale pers, waarna een en ander werd gedeblokkeerd. We zouden kunnen afspreken dat de vakministers ons verwittigen, waarop we wat rumoer zullen maken en dat het geld er dan wel komt.

Mijnheer de minister, dit is ongezien. Ik denk zelfs niet dat de gang van zaken momenteel juridisch en administratief reglementair is. Ze is zeker ongrondwettelijk. Bij de bespreking van de begroting 2003 heb ik u gevraagd hoe het nu zit met de ordonnanceringskredieten. U zei me dat er terzake geen probleem is, dat die kredieten inderdaad dalen, maar dat er bij een eventueel tekort voorzien is in een bufferkrediet van 9 miljoen euro. Volgens u was er dus geen probleem, maar in mei was er al wel een probleem. U moet ons niets wijsmaken.

Ik betreur dat in een sector waar steeds meer gebouwen worden beschermd, de spoeling zo dun wordt dat Monumentenzorg Vlaanderen na een zeer actief beleid en een inhaalbeweging van 10 jaar terug naar nul gaat. Het ergste wat een eigenaar kan overkomen, is dat zijn eigendom wordt beschermd. Administratief gezien is er immers de flessenhals van de financiële toezeggingen. Zelfs als die toezegging er is, is het lang niet zeker dat er ooit geld zal komen. Dat is op 2 jaar tijd gebeurd. De regering draagt een bijzonder grote verantwoordelijkheid terzake. Ik zal hier trouwens een motie over indienen. Dit parlement kan dit immers niet blijven dulden. De wijze waarop Vlaanderen vandaag omgaat met zijn burgers verontwaardigt me.

Er werd gesproken over uitgavendrift. De kredieten voor monumentenzorg daalden al. De sector is blijkbaar het slachtoffer van het feit dat u ook nog een aantal andere, zeer belangrijke bevoegdheden hebt, waar eerder vastleggingen plaatsvonden.

Sauwens

Daar ministers uitgavendrift hebben vertoond, mag er in kleinere subsectoren, waar het gaat over heel kleine uitgaven, niets meer worden vrijgegeven. Dat is een onvoorstelbare betutteling. Ik zou willen weten of de maatregel van minister Van Mechelen ook zal betekenen dat er moet worden bespaard in de sector van de restauratie- en onderhoudspremies en dat het budget dit jaar niet zal kunnen worden vastgelegd. Dat zou immers betekenen dat men van een status-quo, die al negatief was, gaat naar een daling.

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil me volmondig aansluiten bij de vorige spreker, maar er ook nog iets aan toevoegen.

In de provincie West-Vlaanderen werd een voorlopige lijst vastgesteld van 900 te klasseren monumenten. Ons stadsbestuur wil terzake een open beleid voeren. Voor Veurne staan er 64 panden op de lijst. We hebben mevrouw Goossens en haar ploeg uitgenodigd op een informatievergadering in Veurne met alle mensen die geconfronteerd werden met een dergelijke klassering. We hebben haar gevraagd ter plaatse uit te leggen waarom specifieke panden worden beschermd en wat het nut van een dergelijke bescherming is. Op deze vergadering, die door een honderdtal mensen werd bijgewoond, heeft ze uiteengezet waarom bepaalde panden worden beschermd.

Mevrouw Goossens heeft evenwel een groot gedeelte van de realiteit verzwegen. Ze heeft uitgelegd dat de eigenaars van beschermde panden in aanmerking komen voor betoelaging. In theorie klopt dit uiteraard. Ze heeft echter verzwegen dat de overheid momenteel niet meer over voldoende kredieten beschikt om haar financiële verplichtingen na te komen. Toen ik mevrouw Goossens hierop attent maakte, antwoordde ze dat dit eigenlijk haar probleem niet is. Zij staat in voor het klasseren van waardevolle gebouwen en moet daarbij geen rekening houden met de geldelijke kant van de zaak. De minister moet zorgen dat hij over voldoende middelen beschikt.

Mijnheer de minister, eigenlijk heeft mevrouw Goossens gelijk. Zij staat in voor het klasseren van gebouwen en u moet voor de nodige middelen zorgen. Momenteel slaagt u hier evenwel niet in.

De voorbije jaren is het aantal geklasseerde panden in Vlaanderen sterk toegenomen. Op zich heb ik hier geen kritiek op. Ik vind dat we onze waardevolle gebouwen veilig moeten stellen voor ons nageslacht, al twijfel ik soms aan de historische waarde van bepaalde geklasseerde gebouwen. Ik denk dat de bescherming in sommige gevallen meer een kwestie van emotionele waarde is. Het is evenwel niet mijn bedoeling daar vandaag dieper op in te gaan.

Sinds 1999 is het aantal beschermde panden van ongeveer 6.500 tot ongeveer 8.500 gestegen. Ten gevolge van de nieuwe procedure dreigt het aantal geklasseerde gebouwen binnen een tot twee jaar te verdubbelen. Als ik goed ben ingelicht, zouden er binnen een tweetal jaar ongeveer 12.000 geklasseerde gebouwen zijn.

Indien het aantal geklasseerde gebouwen stijgt, moeten het beschikbare budget eveneens stijgen. In 1999 was in een krediet van 44 miljoen euro voorzien. De toenmalige bevoegde minister heeft zich toen voorgenomen om dit budget tegen 2004 tot 75 miljoen euro op te trekken. Hij heeft een stijging van het budget kunnen realiseren. Bij zijn aantreden heeft minister Van Grembergen dit beleid voortgezet. Het budget is tot 65 miljoen euro opgetrokken.

Omwille van besparingsmaatregelen is dit budget in 2003 weer tot 60 miljoen euro gedaald. Zoals de heer Sauwens al heeft opgemerkt, dreigt dit jaar zelfs maar drie vierde van het voorziene bedrag te worden uitbetaald. Dit betekent dat we ons, hoewel er ondertussen veel meer geklasseerde panden zijn, eigenlijk weer op het niveau van 1999 bevinden.

De heer Sauwens heeft er daarnet ook op gewezen dat bepaalde toelages laattijdig worden uitbetaald en dat bepaalde kerkfabrieken en openbare besturen al van voor de zomerperiode niets meer hebben ontvangen. Aangezien ik hier op lokaal niveau zelf mee wordt geconfronteerd, kan ik deze stelling bevestigen.

Mijnheer de minister, hoeveel geklasseerde gebouwen zijn er momenteel precies in Vlaanderen ? Voor hoeveel gebouwen loopt de beschermingsprocedure momenteel nog ? Hoe zult u dit allemaal financieren ? Zal de indertijd beloofde budgetverhoging dit jaar nog worden doorgevoerd ? Wat is de gemiddelde wachttijd die tussen de aanvraag, de toekenning en de uitbetaling van een subsidie verstrijkt ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, in uitvoering van de begrotingsrichtlijn inzake de betere afstemming van ontvangsten en uitgaven heeft de minister van Financiën en Begroting in augustus 2003 een bijkomende richtlijn uitgevaardigd.

De minister van Financiën en Begroting heeft de Vlaamse begroting niet aangepast. De begroting is door het Vlaams Parlement vastgelegd en goedgekeurd. Hij kan daar geen jota aan veranderen. (*Opmerkingen*)

De minister van Financiën en Begroting heeft nooit beweerd dat hij de Vlaamse begroting niet zal uitvoeren.

De doelstelling van deze richtlijn is het voeren van een gezond thesauriebeleid en het voorkomen van een overschrijding van de begrotingsnorm waartoe de Vlaamse Gemeenschap in het kader van stabiliteitsprogramma is gehouden. Om deze doelstelling te realiseren, is aan alle uitgaven per minister, per programma en per basisallocatie een vooraf bepaald uitgavenritme opgelegd.

Ik geef toe dat ik het hier aanvankelijk zeer moeilijk mee heb gehad. Mijn budget omvat immers het Stedenfonds, het Gemeentefonds en het Stadsvernieuwingsfonds. Deze fondsen zijn later uit de berekening van de verhoudingen tussen mijn uitgaven gehaald. De loonsituaties zijn eveneens uit alle berekeningen gelicht. Nu deze problemen zijn opgelost, kunnen we onze activiteiten op een normale manier verder ontplooiën.

Deze maatregel is op 1 augustus 2003 in voege getreden. Onmiddellijk zijn een aantal basisallocaties volledig van de toepassing van deze maatregel vrijgesteld. Het gaat hier onder meer om de dotaties aan VOI's en om de uitgaven die voor het uitbetalen van lonen bestemd zijn. Om die reden heeft deze maatregel op de organisatieafdeling 45 geen effect op de uitgaven voor 67 basisallocaties.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de minister, is deze beslissing door de Vlaamse regering of door de minister van Financiën en Begroting genomen ?

Minister Paul Van Grembergen : De minister van Financiën en Begroting heeft deze beslissing in augustus 2003 genomen, en de Vlaamse regering heeft ze later goedgekeurd. De andere leden van de Vlaamse regering en ikzelf onderschrijven de al-

gemene doelstelling van de minister van Financiën en Begroting.

De heer Johan Sauwens : Het gaat hier dus om een beslissing van de Vlaamse regering.

Minister Paul Van Grembergen : Aanvankelijk ging het om een beslissing van de minister van Financiën en Begroting. De Vlaamse regering heeft zich hier pas later over uitgesproken.

Op mijn vraag zijn recent nog 44 bijkomende basisallocaties uit het toepassingsveld van deze maatregel gelicht. Al deze basisallocaties omvatten een belangrijk loonbestanddeel, maar hebben geen L-code in de begrotingstabellen. L-codes slaan op het rechtstreeks verband tussen een basisallocatie en loonkosten. De basisallocaties voor de gesubsidieerde sector omvatten evenwel ook de betoelaging van loonkosten.

Dit laatste geldt zeker voor de culturele sector. Veel organisaties in deze sector hebben naast subsidies haast geen andere inkomsten, maar moeten wel loonkosten dragen. Hoewel ze niet van een L-code zijn voorzien, zijn deze basisallocaties uit het toepassingsveld van deze maatregel gelicht.

De reeds aangehaalde begrotingsrichtlijn voorziet tevens in de mogelijkheid om de vrijstelling voor bepaalde basisallocaties aan te vragen. Zowel in september van dit jaar als vorige week zijn voor een aantal basisallocaties dergelijke aanvragen ingediend.

Voor de begroting Cultuur werd een groot gedeelte van de vrijstellingen verleend om de voorschotten op de subsidies te kunnen uitbetalen. Deze voorschotten moeten onder meer dienen om de lonen van de personeelsleden van gesubsidieerde organisaties uit te betalen. Ook voor de decretaal of contractueel verplichte uitgaven zijn vrijstellingen verleend.

Afwijkingen op de begrotingsrichtlijn worden op basis van noodzakelijkheid toegekend. De inspectie van Financiën en een speciale arbitragecel moeten hier eerst een advies over verstrekken. Ik zal even de mogelijke redenen tot afwijking opsommen. Ten eerste : het betreft een decretaal verplichte uitgave, met een decretaal verplichte betalingsdatum die een aantal weken op voorhand moet worden vastgelegd. Ten tweede : het betreft een contractueel verplichte uitgave die voor 1 augustus 2003 is vastgelegd en die op een bepaalde datum moet gebeuren. Huurcontracten zijn hier een goed voorbeeld van.

Van Grembergen

Ten derde : het betreft uitgaven die moeten gebeuren om te voorkomen dat uit arresten, dadingen of minnelijke schikkingen schadevergoedingen zouden voortvloeien. Ten vierde : het betreft nog niet vastgelegde beslissingen die de Vlaamse regering voor 1 augustus 2003 heeft genomen, maar die, omwille van de maatschappelijke impact, beter niet worden uitgesteld. Ten vijfde : het betreft andere uitgaven die, mits een uitvoerige verantwoording, toch in aanmerking kunnen komen. Elke aanvraag van een afwijking gaat met een uitgebreide verantwoording gepaard. Deze criteria zitten vervat in de begrotingsrichtlijn van de minister van Begroting, ze werden meegedeeld aan alle ministers en worden gehanteerd voor het aanvragen van afwijkingen.

Voor de uitgaven op de overige basisallocaties werden door mijn administratie de nodige voorbereidende maatregelen getroffen. Ook de uitgaven op de basisallocaties die niet werden vrijgegeven, zijn nu reeds in het financieel systeem geregistreerd, zodat de bijkomende werkdruk tijdens de eindejaarsperiode tot een minimum beperkt zal blijven.

Op 17 juni 2003 richtte de afdeling Monumenten en Landschappen een nota aan mijn kabinet, waarin een verhoging van de ordonnancerings- of betalingskredieten voor het programma 62.20 van Monumenten en Landschappen werd gevraagd, voor de uitbetaling van de voorschotten en de saldi van de restauratiepremies. Zowel in de 'sector erediensten' als in de 'openbare sector' vielen de betalingen op dat moment stil. Voor de 'sector privé' was er nog zowat 25 percent beschikbaar. Ondertussen is ook deze basisallocatie nagenoeg volledig benut.

De voorbije jaren stegen de vastleggingskredieten. Bijgevolg werd de beleidsruimte in de sector Monumenten en Landschappen uitgebreid. Deze stijging werd echter onvoldoende gevolgd voor de betalingskredieten, ondanks herhaaldelijk aandringen door mijn kabinet tijdens de begrotingsbesprekingen en begrotingscontroles van de afgelopen twee jaar. De uitdrukkelijke en gemotiveerde verzoeken werden telkens door het kabinet Begroting afgewezen. Vandaag is het tekort voor de restauratiepremie opgelopen tot nagenoeg 20 miljoen euro, meer bepaald voor de basisallocaties 5301, 6303 en 6304.

Ik geef een kort overzicht van de evolutie van de vastleggings- en betalingskredieten in de periode 1999-2003. Voor de restauratiepremies voor de privé-sector, basisallocatie 53.01, steeg het vastleg-

gingskrediet met 50 percent en het ordonnanceringskrediet met 30 percent. Voor de restauratiepremie in de openbare sector, basisallocatie 63.03, steeg het vastleggingskrediet met 42 percent en het ordonnanceringskrediet met 12 percent. Voor de restauratiepremies voor de sector van de erediensten, basisallocatie 63.04, steeg het vastleggingskrediet met 30 percent en daalde het ordonnanceringskrediet met 1,3 percent.

Bij hoogdringendheid heb ik aan de administratie opdracht gegeven het nodige te doen om deze problemen te verhelpen. Al snel bleek dat een compensatie binnen het eigen beleidsdomein Monumenten en Landschappen onmogelijk was, aangezien de betreffende basisallocaties 80 percent uitmaken van de beleidskredieten. Bijgevolg werd een voorstel geformuleerd tot een herverdeling vanuit het provisioneel ordonnanceringskrediet van het departement Leefmilieu en Infrastructuur, het zogenaamde bufferkrediet LIN.

Op 3 oktober 2003 keurde de Vlaamse regering een ontwerp van besluit goed over de verdeling van het provisioneel krediet, ingeschreven onder basisallocatie 01.01, programma 69.90. Op 15 oktober 2003 werden deze bijkomende betalingskredieten beschikbaar gesteld in Orafin, waardoor de betalingskredieten op de begroting Monumenten en Landschappen met 3.600.000 euro stegen. De restauratiepremie voor de privé-sector steeg met 1,2 miljoen euro, de restauratiepremie voor de openbare sector met 1,1 miljoen euro en de restauratiepremie voor de sector van de erediensten met 1,3 miljoen euro. Momenteel doet de afdeling Monumenten en Landschappen het nodige om de betalingen zo vlug mogelijk uit te voeren.

Bij de opmaak van de begroting 2004 werd rekening gehouden met het probleem van de betalingskredieten in de sector Monumenten en Landschappen. Het krediet steeg van 33.779.000 euro in 2003 tot 40.323.000 euro in 2004. Tijdens de eerste budgetcontrole van 2004 zal het probleem opnieuw op de agenda worden geplaatst.

In het kader van de subsidies aan het gemeentelijk en provinciaal jeugdwerk, kregen de 210 gemeentebesturen – die uiterlijk op 15 mei 2003 een jaarplan 2003 indienden dat aan alle voorwaarden beantwoordde – reeds voorschotten uitbetaald ten bedrage van 67,5 percent van hun subsidies voor 2003. De jeugdverenigingen uit zes faciliteitengemeenten, waar het gemeentebestuur geen jeugdwerkbeleidsplan opstelde, kregen voorschotten ten bedrage van 113.687,10 euro of 90 percent van de voorziene subsidie. In totaal werd 7.257.140,76

Van Grembergen

euro, of 44,41 percent van het beschikbare krediet, aan voorschotten uitbetaald.

De jaarplannen van de gemeentebesturen die nog geen voorschotten kregen, konden tot op 3 juli 2003 niet worden aanvaard, omwille van een of meer tekortkomingen of omdat de gemeentebesturen hun jaarplan te laat indienden.

Bij ministerieel besluit besliste ik om aan de eerder genoemde 210 gemeenten een vierde voorschot, ten bedrage van 22,5 percent van hun subsidies, en aan 76 gemeenten en de Vlaamse Gemeenschapscommissie 90 percent van hun subsidies toe te kennen. In totaal gaat het om een bedrag van 6.568.751,94 euro. Afhankelijk van de vrijgave van de middelen zullen deze subsidies worden uitbetaald.

Voor de resterende 14 gemeenten kan ik niet garanderen dat nog voorschotten worden uitbetaald. Als de jaarplannen van deze gemeenten te laat worden ingediend, wordt het volledige subsidiebedrag 2003 vastgelegd als saldo. Hetzelfde geldt voor Voeren, waar het jeugdwerk – bij gebrek aan een gemeentelijk initiatief – zelf een jeugdwerkbeleidsplan opstelde.

In het VIA-akkoord, voor de periode 2000-2005, engageerde de Vlaamse regering zich voor een aantal maatregelen: DAC-regularisatie, loonharmonisering, managementondersteuning, extra verlof en vorming. De uitbetaling van de voorschotten op de subsidies voor de geregulariseerde DAC-projecten ondervonden geen enkel effect van de begrotingsmaatregel, omdat de basisallocatie voor deze middelen reeds van bij de aanvang van de maatregel was vrijgesteld. De subsidies voor de maatregelen managementondersteuning, extra verlof en sociale anomalieën werden, na ontvangst van de nodige bewijsstukken, aan het Sociaal Fonds voor Sociaal-Cultureel Werk uitbetaald op 7 september 2003. De subsidie voor de maatregel vorming werd uitbetaald op 15 oktober 2003. Voor de maatregel loonharmonisering werden de subsidies uit het programma 45.1 uitbetaald op 28 oktober 2003. De ordonnanciering van de middelen op het programma 45.2 zijn, als gevolg van de begrotingsrichtlijn, geblokkeerd. Voor de vrijgave van deze middelen werd een afwijking van de begrotingsmaatregel ingediend.

Het Sociaal Fonds voor Sociaal-Cultureel Werk staat verder in voor de verdeling van de subsidies aan de organisaties. Voor de nog resterende midde-

len op de basisallocaties 33.08 van het programma 45.1 en 33.16 van het programma 45.2 werden nog geen bewijsstukken bij de administratie ingediend. Er is bij de administratie wel een aanvraag voor vrijstelling van de begrotingsmaatregel op deze basisallocaties in voorbereiding.

De vertraging in de uitbetaling van deze subsidies is niet te wijten aan de begrotingsmaatregel, maar is vooral het gevolg van de beschikbaarheid van RSZ-gegevens. Er wordt momenteel een nieuwe regeling voorbereid, die nog deze legislatuur aan het parlement wordt voorgelegd. Een aantal vereenvoudigingen in deze regeling kunnen de huidige vertragingen in de uitbetaling wellicht voorkomen.

Mijnheer Verfaillie, op 1 oktober 2003 waren 8.408 monumenten beschermd en 1.038 waren voorlopig beschermd. De beschermingsprocedure voor deze monumenten zal in de komende maanden worden afgerond. De bescherming van een monument impliceert niet noodzakelijk grote restauratie- of onderhoudskosten. Niet elk monument dat wordt beschermd, moet onmiddellijk worden gerestaureerd. Veel panden verkeren immers door de goede zorgen van de eigenaars op het ogenblik van hun bescherming in een meer dan behoorlijke staat.

De bescherming is vooreerst een validering van de erfgoedwaarde. Als het gaat over monumenten en landschappen, hebben de commissarissen altijd een grote aandrang gehad om de klassering en de beoordeling van de waarde van een monument niet alleen afhankelijk te maken van de eventueel ter beschikking gestelde kredieten bij begrotingsbesprekingen, want dan zouden we in Vlaanderen niet zo ver staan als nu.

De premiereregeling is hierbij uiteraard een belangrijke katalysator om initiatieven te ondersteunen, zij het dat een restauratie niet als een evidentie mag worden beschouwd, maar als een laatste redmiddel om het behoud alsnog te garanderen. Het onderhoud van ons monumentaal patrimonium is bijgevolg van groot belang. Onderhoud is immers de eerste voorwaarde om de instandhouding van een monument te verzekeren. Het budget voor Monumenten en Landschappen bedraagt in 2003 ongeveer 60 miljoen euro. Dit bedrag zal in 2004 niet worden verhoogd, noch verlaagd.

De wachttijden tussen aanvraag en toekenning variëren van provincie tot provincie en van sector tot sector. Over het algemeen bedraagt de wachttijd tussen de inhoudelijke goedkeuring van het dossier door de afdeling Monumenten en Landschappen

Van Grembergen

en de premietoekenning voor de particuliere sector 1 jaar. Voor de restauratie van openbare gebouwen bedraagt de wachttijd iets minder dan 2 jaar, voor de sector eredienst kan deze termijn oplopen tot 4 jaar.

Ik geef u nog een meer gedetailleerd overzicht in jaareenheden per provincie en per sector. Voor de provincie Antwerpen bedraagt de wachttijd voor privé-initiatieven 1 jaar, voor openbare initiatieven 1 jaar en 8 maanden en voor erediensten 2 jaar en 3 maanden. Voor de provincie Limburg bedraagt de wachttijd voor privé-initiatieven 1 jaar, voor openbare initiatieven 3 jaar en voor erediensten 4 jaar en 4 maanden. Voor de provincie Oost-Vlaanderen bedraagt de wachttijd voor privé-initiatieven 1 jaar, voor openbare initiatieven 1 jaar en 6 maanden en voor erediensten 1 jaar en 5 maanden. Ik heb ook de cijfers voor de provincies Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen.

De wachttijd tussen de toekenning en de uitbetaling van de premie hangt af van de evolutie van de uitvoering van de werken. Een eerste voorschot van 25 percent wordt betaald bij de aanvang van de werken. Een tweede voorschot van 50 percent wordt uitbetaald halverwege de werken. Het saldo van 25 percent wordt uitbetaald na de voltooiing van de werken. Bij voldoende ordonnanceringskrediet worden de voorschotten normaal uitbetaald binnen de 4 weken nadat de aanvraag is toegekomen bij de afdeling Monumenten en Landschappen. De saldobetalingen, die eerst aan de controle van het Rekenhof worden onderworpen, duren gemiddeld 5 tot 6 weken. Uiteraard gelden deze termijnen enkel als er voldoende ordonnanceringskredieten voorhanden zijn.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de minister, ik ga het kort houden. Het principe dat alle basissalocaties volledig moeten worden betaald, is duidelijk. Trots zijn dat men aan bijna 90 percent komt, is onder de huidige omstandigheden natuurlijk begrijpelijk, maar het is toch niet echt correct te noemen.

Ten tweede ben ik eigenlijk nogal verwonderd over uw teneur dat er eigenlijk weinig problemen zijn. Uit de sector krijg ik namelijk andere signalen. De data waarop de problemen opgelost zouden zijn die u vermeldt, stroken niet met de informatie die ik heb gekregen. Die data liggen iets later. Volgens

de jongste informatie had de muzieksector op 22 oktober 2003 nog steeds geen geld ontvangen.

Het recentste bericht inzake de gedeeltelijke uitbetaling van het kwartaal en de regeling van de voorschotten van de gesubsidieerde sector in volkswontwikkeling, dateert van 4 november 2003. Er wordt me verteld dat er toen 15 percent werd uitbetaald in plaats van 22,5 percent, dus ook die zaak is niet opgelost. Misschien komt die resterende 7,5 percent echter iets vroeger.

Ik ben er dus niet zo gerust in als u dat blijkbaar bent, mijnheer de minister. Misschien is de indruk die u geeft juist, maar het klinkt me iets te positief in de oren. Ik hoop dus dat de deadline wordt gehaald en dat u niet zoals Faust de uurwerken zult moeten stilzetten op 31 december om het te halen. Hopelijk zal uw positief verhaal ook worden bevestigd door de signalen die ik vanuit het terrein zal krijgen de komende dagen en weken.

De voorzitter : De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens : Mijnheer de minister, ik zou willen vragen of u concreet kunt bevestigen dat het budget 2003 volledig zal kunnen worden vastgelegd voor de monumentensector. Daarover had ik graag een heel duidelijke uitspraak gehad.

Als we zien welke pijn werd en wordt geleden, kunnen we ons toch vragen stellen bij de obsessie om de norm te halen. Ik ben wel degelijk voor het halen van de norm. Destijds heeft de heer Dewael, toenmalig minister van Financiën en Begroting, ervoor geopteerd om de betalingskredieten als norm te hanteren. Toen werd echter de beleidsruimte die op tal van fora was toegezegd, onvoldoende ondersteund met geldmiddelen, en daardoor is er een structureel tekort ontstaan. In die zin is uw antwoord klaar, duidelijk, verhelderend en bevestigend. Dat is een manier van werken waarbij boontje uiteindelijk toch om zijn loontje komt. U kunt de zaken niet voor zich uit blijven schuiven.

Die omzendbrief – een draconische maatregel – heeft een probleem gecreëerd in bijna alle sectoren in heel Vlaanderen. We kunnen ons dan ook de vraag stellen wat hiervan uiteindelijk de meerwaarde is geweest. Waren daarvoor geen andere oplossingen te bedenken ? Trouwens, de klassieke economische theorie zegt dat, als de economie sputtert, de overheid dan net moet investeren. Die 25 percent Vlaamse middelen in de restauratiesector van de privé-eigendommen hebben een enorm multiplicatoreffect. De provincie legt wat bij, de gemeente legt wat bij en de particulier heeft intussen

Sauwens

in een financiering voorzien. Daar zitten ook jobs achter. Er verdwijnen ook jobs als de werken op de werven worden stilgelegd. De bouwsector heeft daar deze week trouwens nog over geklaagd.

Het effect van de begrotingsmaatregel-Van Mechelen op de hele Vlaamse bouwsector is dus schrijnend. Net op het ogenblik dat we actief middelen zouden moeten vrijmaken, gaat de belangrijkste bouwheer van Vlaanderen, namelijk Vlaanderen zelf, afremmen, op basis van zeer arbitraire overwegingen.

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Ik dank de minister voor zijn eerlijkheid. Hij heeft uiteindelijk toegegeven dat er problemen waren, maar hij zegt ook dat hij de koe bij de horens heeft gevat en dat hij heeft geprobeerd oplossingen te zoeken voor de problemen.

Ik hoop enkel dat de oplossingen die u hier hebt aangereikt, ook effectief zullen worden gerealiseerd, mijnheer de minister. Ik heb vorige maand namelijk minister Keulen geïnterpelleerd over een andere aangelegenheid. Hij zei toen dat het opgelost was, maar ik heb vorige week ontdekt dat dat niet het geval is. Ik hoop alleen maar dat u uw woord zult houden en dat u effectief zult streven naar een kortere periode tussen de toekenning van de subsidie en de effectieve uitbetaling ervan. Het is namelijk zoals de heer Sauwens zegt : de ondernemerswereld en de bouwsector leven daar voor een groot stuk van. Ze worden nu geconfronteerd met verwijntresten, het stilleggen van werven, enzovoort. Misschien kunt u minister-president Somers bij de start van de ondernemingsconferentie de volgende bedenking meegeven : het is in de eerste plaats de taak van de overheid om correct haar engagementen uit te voeren vooraleer de privé-sector de les te spellen.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : U zult me er nooit op kunnen betrappen dat ik moeilijke zaken tracht te verdoezelen. Dat doe ik nooit. Er waren problemen, en er zijn er nog altijd. Als we echter verneemen dat achterstallige betalingen kunnen leiden tot het stilvallen van de werking, grijpen we onmiddellijk in en nemen we bij de minister van Begroting initiatieven om geld vrij te maken.

De heer Sauwens heeft gelijk dat er een duidelijk multiplicatoreffect is van de restauraties. Terzake hebben de Vlaamse, provinciale en gemeentelijke overheden en de privé-sector een verantwoordelijkheid. Daar moet rekening mee worden gehouden als men het heeft over de middelen die ter beschikking van monumenten en landschappen worden gesteld.

In 2002 bedroeg het vastleggingskrediet 48 miljoen euro en het betalingskrediet 36 miljoen euro. In 2003 bedraagt het vastleggingskrediet bijna 60 miljoen euro en het betalingskrediet 33 miljoen euro, vermeerderd met de 33,6 miljoen euro van het bufferkrediet van LIN. Dat is dus een stijging ten opzichte van 2002. Voor 2004 is het vastleggingskrediet 59 miljoen euro en het betalingskrediet 40,323 miljoen euro. Er is dus een sprake van groei, maar de relatie tussen het vastleggingskrediet en het betalingskrediet is nog niet optimaal.

De heer Sauwens vraagt zich af hoe het zit met de vastleggingen voor de sector van monumenten en landschappen. Begin oktober is voor de basisallocatie van de restauratiesector de afwijkingprocedure opgestart. Verder werd de blokkering op ministerieel niveau vanaf 1 november 2003 opgeheven, zodat een aantal programma's worden vrijgegeven, zoals het programma 62.20 voor monumenten en landschappen. Dit impliceert dat er tot elf vijftienden kunnen worden vastgelegd. In december kan dat tot twaalf vijftienden. Volgens de begrotingsrichtlijn zal in de loop van december moeten worden beslist wat er met de resterende middelen, ten belope van drie vijftienden van het totaal, moet gebeuren. Ik zal er dan uiteraard voor pleiten ook het resterende geld vrij te geven.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Hoe zit het met de provisie die werd aangelegd voor de indexsprong, het zogenaamde 'indexeringspotje' ? Dit jaar is er een indexsprong geweest, maar de organisaties hebben geen vergoeding gekregen voor die bijkomende loonkosten.

Minister Paul Van Grembergen : Ik laat dat onderzoeken en zal de commissie een antwoord bezorgen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heer Sauwens werd tot besluit van deze interpellaties een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend

Voorzitter

uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het topstukkendecreet

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Van Hecke tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de uitvoering van het topstukkendecreet.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik herinner me dat de minister tijdens de uitwerking van het topstukkendecreet zeer enthousiast de verdediging ervan op zich heeft genomen. Ik stel nu wel vast dat de regering pas in oktober het uitvoeringsbesluit principieel heeft goedgekeurd en de tekst aan de Raad van State heeft overgemaakt. In het uitvoeringsbesluit zijn de criteria opgenomen waaraan de topstukken moeten voldoen om aan de lijst te kunnen worden toegevoegd.

Ik heb geen problemen met het uitvoeringsbesluit, maar wel met iets wat ook in de regeringsmededeling wordt aangesneden, met name de onduidelijkheid over de financiering van het topstukkendecreet. Het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven FFEU zou een bedrag van 2,5 miljoen euro opzietten voor het fonds, dat daarmee een gedeelte van het cultureel erfgoed zou moeten kunnen verwerven. De minister zei zeer terecht dat dit bedrag natuurlijk onvoldoende is om echt belangrijke topstukken binnen onze grenzen te houden.

Ik heb vernomen dat de minister van Begroting een negatief advies heeft uitgebracht over deze uitvoeringsmaatregelen, en dat de Vlaamse regering

in haar beslissing stelde dat 'voor de financiering van de in voornoemd besluit voorziene subsidieregeling dit niet zal gebeuren via het Financieringsfonds voor Eénmalige Investeringsuitgaven'. Betekent dit dat de 2,5 miljoen euro niet langer beschikbaar zijn voor het Topstukkenfonds ? Is in de cultuurbegroting 2004 voldoende geld gereserveerd ?

De minister werd gevraagd de fiscale aftrekbaarheid van giften aan het Topstukkenfonds bij de federale minister van Financiën te bepleiten. Is er op dat vlak vooruitgang geboekt ? De uitvoering van dit decreet is onmogelijk als men geen middelen heeft. Wat nu dus ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, eigenlijk kan ik hier zeer kort over zijn. De gelden die in het FFEU zijn gereserveerd voor het topstukkendecreet, blijven dat ook. Het gaat om 2,5 miljoen euro. Daarover bestaat geen enkele twijfel.

De negatieve beslissing ging over iets anders, namelijk over onze bijkomende vraag om kleine bedragen van het FFEU opzij te zetten om in 2005 en 2006 eventueel restauraties van topstukken te kunnen betalen. Die 2,5 miljoen euro dienen voor de aankoop. We vroegen ook geld voor de restauratie. De restauratie van een schilderij of een ander kunstwerk levert een meerwaarde op. Volgens ons kan dat worden beschouwd als een investering, maar de minister van Begroting is van mening dat dit zo niet mag worden bekeken.

Er is een stuurgroep opgericht die zich zal bezighouden met het zoeken naar alternatieve financieringsmogelijkheden voor de uitvoering van het topstukkendecreet. In deze stuurgroep zetelen behalve medewerkers van mijn administratie en kabinet ook de auditeur-generaal van Financiën van de federale administratie van Fiscale Zaken, de directeur-generaal van de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, een vertegenwoordiger van een financiële groep, de directeur van het KMSKA, de ondervoorzitter van de Koninklijke Kamer van Antiquairs van België en een hoogleraar aan de KU Leuven en het Limburgs Universitair Centrum. Het is de opdracht van de stuurgroep om alternatieve financieringsmogelijkheden voor te stellen en de haalbaarheid ervan na te gaan. Ik denk bijvoorbeeld aan de fiscale aftrekbaarheid van giften in geld aan het Top-

Van Grembergen

stukkenfonds, sponsoringsmogelijkheden en dergelijke.

De stuurgroep zal ook nagaan hoe de topstukken fiscaal aantrekkelijk kunnen worden gemaakt, of met andere woorden hoe er kan worden geïnvesteerd in topstukken en hoe het behoud ervan in Vlaanderen fiscaal aantrekkelijk kan worden gemaakt. Hierbij denk ik dan aan de fiscale aftrekbaarheid van het niet-gesubsidieerde deel van de conservatie- en restauratiekosten voor topstukken en aan een verbetering van de regeling voor de betaling van de successierechten door middel van topstukken. Ik denk ook nog aan de vrijstelling van de schenkingsrechten voor topstukken of aan de reductie van de verschuldigde successierechten op topstukken, bijvoorbeeld gekoppeld aan de voorwaarde dat het topstuk publiek wordt tentoongesteld of onder bepaalde voorwaarden voor het publiek toegankelijk is. De minister van Begroting heeft ondertussen laten weten dat hij de schenkingsrechten voor kunstwerken drastisch wil verlagen.

Tegen de volgende vergadering van de stuurgroep op 17 december 2003 wordt de haalbaarheid van de verschillende voorstellen en suggesties getoetst. Er wordt bovendien een nota voorbereid over de verschillende fiscale mogelijkheden voor het Topstukkenfonds.

Ik ben altijd verheugd geweest over het feit dat er 2,5 miljoen euro werd vrijgemaakt. Dat is voor mij een principiële aangelegenheid. Op een bepaald ogenblik zal er discussie moeten ontstaan over hoe dit decreet op het terrein zal worden uitgevoerd, in de veronderstelling dat het probleem zich morgen ook echt aandient. Er kan niet meer worden ontsnapt aan de wil van de decreetgever. Het decreet is immers geen fantasietje. Ik besef echter goed dat 2,5 miljoen euro niet tegemoetkomt aan de doelstellingen van het topstukkendecreet.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik denk dat dit probleem nog eens zal worden aangekaart tijdens de begrotingsbesprekingen om na te gaan of er in 2004 al een eerste laag zal worden gelegd op de bodem die er reeds is aangebracht.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over een bedreigde kasteelruïne te Middelburg (Maldegem)

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandebossche tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over een bedreigde kasteelruïne te Middelburg (Maldegem).

De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de aanleiding voor mijn vraag waren eigenlijk de artikels die tijdens de maand juli in De Morgen verschenen, en het vervolg dat die hebben gekregen. De ruïne blijkt archeologisch interessant te zijn en bevindt zich helemaal onder de grond. In het verleden is de site blijkbaar verkaveld als bouwgrond. Ik weet dat u ondertussen ter plaatse bent geweest. Mijn vraag is dus waarschijnlijk enigszins achterhaald.

Indien ik juist ben geïnformeerd, is de beschermingsprocedure voor de site opgestart. De provincie heeft in het verleden al een aantal opgravingen verricht in samenwerking met het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium, het IAP.

Is er ondertussen een akkoord tussen de stad, de provincie en de Vlaamse Gemeenschap? Gedeputeerde Van Der Meiren had in een van die artikels in De Morgen voorgesteld dat de provincie de verkavelde grond zou aankopen. Ik weet dat er ondertussen stappen zijn gezet om het verdwijnen van die site tegen te gaan. Volgens kenners is deze site tamelijk uniek.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, deze site is een beetje verborgen gebleven. Toch weten de oudere inwoners van Middelburg dat er zich daar kasteelresten bevinden. Tamelijk kort na de oorlog werden er immers stenen van de ruïne verwijderd om elders te gebruiken.

Van Grembergen

De ruïne bevindt zich inderdaad volledig onder de grond en ligt stedenbouwkundig gezien in een woonzone met een goedgekeurde verkaveling. In de onmiddellijke omgeving van de restanten werden reeds woningen gebouwd. Er staan heel waarschijnlijk ook al villa's op de fundamenten van het kasteel.

De commotie is ontstaan tijdens de voorbije grote vakantie. Mensen van het IAP en van de Universiteit van Gent zijn toen onmiddellijk ter plaatse gekomen en hebben de site in samenwerking met de eigenaar bekeken. De eigenaar heeft al kavels verkocht, maar toen hij op de hoogte werd gebracht van het verborgen patrimonium, heeft hij er geen meer verkocht. Daardoor konden de donjon en een belangrijk deel van de ondergrondse fundamenten van het kasteel worden blootgelegd.

Ik heb daarna de opdracht gegeven om een voorstel tot bescherming van de archeologische site voor te bereiden, en heb daarbij gevraagd om de site niet te beperken tot het kasteelgebied alleen. Middelburg werd door die befaamde minister van Financiën immers uitgebouwd tot een nieuwe stad. Hij heeft tegelijkertijd zowel vestingsmuren, woningen, een klooster, een soort hospitaal, woningen voor koperslagers en een kasteel laten bouwen. Uit oude kaarten en afbeeldingen blijkt dat het stratenpatroon van het huidige Middelburg, dat zich op een kruispunt bevindt tussen Sluis, Aardenburg en Damme, nog steeds heel goed overeenkomt met de toenmalige indeling van de stad. Het is belangrijk om te onderzoeken hoe de archeologische site in elkaar steekt.

We zullen voorstellen om bijna heel Middelburg als archeologische site vast te leggen, maar uiteraard moet dit gebeuren in afspraak met de bevolking en het gemeentebestuur van Maldegem. Goede communicatie is noodzakelijk. Er mag geen misverstand ontstaan over de betekenis van een archeologische site. Sommige inwoners zijn wellicht bang dat ze geen enkele steen meer zullen mogen verleggen in hun gemeente. De gesprekken moeten verlopen in een goede samenwerking met het gemeentebestuur, maar ook met het provinciebestuur. De provincie zal zich immers moeten uitspreken over het al dan niet aankopen van de kavels waarop de ruïne van het kasteel zich bevindt. Ik heb de indruk dat de verantwoordelijke gedeputeerde, de heer Van Der Meiren, Maldegem beschouwt als een tweede belangrijke site na Ename. Hij is wellicht bereid om initiatieven te nemen en besprekingen te voeren.

We besteden zeker aandacht aan deze belangrijke archeologische site. Mijn diensten hebben reeds de opdracht gekregen om een dossier op te stellen. In december kan hierover wellicht een ministerieel besluit worden ondertekend.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de toepassing van de wet op de bewakingsondernemingen op museumsuppoosten

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbossche tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken, over de toepassing van de wet op de bewakingsondernemingen op museumsuppoosten.

De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, dit lijkt misschien op het eerste gezicht een eigenaardige vraag. Ik heb in 1990 meegewerkt aan de totstandkoming van de wet op de bewakingsondernemingen. Het was de bedoeling die ondernemingen te reglementeren.

Tussen 1990 en 1999 gebeurde er zoveel inzake de bewaking van discotheken en dancings. Dat leidde tot de wet van 1999. De feitelijke aanleiding was de fameuze portiersoorlog in Vlaanderen. De overheid wou daarop de bewaking van personen en goederen door privé-firma's regelen. De portiers bijvoorbeeld moesten een opleiding volgen en een officiële vergunningsbadge aanvragen. Er werden ook nog speciale regelingen uitgewerkt voor de voetbalstadions en de opleiding van stewards. We hadden verwacht dat die wetten de sector zouden regelen. Voor de portiers is dat gelukt. De portiersoorlog herhaalde zich niet meer.

Ik had er nooit bij stilgestaan dat die wetten ook van toepassing konden zijn op de musea. De privé-bedrijven die instonden voor de opleidingen en het ministerie van Binnenlandse Zaken hebben daar wel aan gedacht. Ik weet dat dit niet uw bevoegdheid is, mijnheer de minister, maar de musea vallen wel onder de Vlaamse bevoegdheid Cultuur. De

Vandenbossche

opleidingen zijn geen peanuts. Een aantal grote steden hebben dit al uitgevoerd. Antwerpen heeft dat op zijn manier aangepakt. Het Antwerpse stadspersoneel kan via vorming of opleiding naar een hoger niveau doorschuiven. De suppoosten die de opleiding tot bewaker volgden, kregen deze promotie.

Het probleem rijst ook in andere steden. Gent heeft heel wat stedelijke musea. De Gentse suppoosten hebben echter nog geen opleiding gevolgd. Er zijn er wel twee uitgezonden als verkenners. Zo'n opleiding is ook niet goedkoop. Dit wordt een dure aangelegenheid voor de overheid of voor de musea.

Het probleem is nog veel groter natuurlijk. Als die wet op deze manier wordt geïnterpreteerd, zijn we nog niet aan het eind van het verhaal. Het kan over alle musea gaan, of over nog veel meer. Er leeft nogal wat protest in de evenementensector, zeker wat tijdelijke bewaking betreft. Dat is echter een probleem voor de federale overheid. Daarover zijn trouwens een aantal schriftelijke vragen gesteld, onder meer door de heer Versnick, aan de federale minister van Binnenlandse Zaken. Aangezien het al is gebeurd in Antwerpen, kan het ook voor de andere steden : dat is kort samengevat het antwoord van de minister van Binnenlandse Zaken.

Ik vrees echter dat dit voor de musea een streep door de rekening zou betekenen. Dat was trouwens absoluut niet de bedoeling om de suppoosten van musea op te leiden tot een soort veiligheidsagenten. Kunnen we vanuit de bevoegdheid Cultuur de federale regering vragen om dit probleem op te lossen ? Het lijkt op het eerste zicht een belachelijk probleem, maar dat is het niet. Die opleidingen kosten immers ontzettend veel geld. De federale overheid grijpt soms in in materies die zeer zware, ook financiële gevolgen hebben voor de Vlaamse of Waalse cultuursector, waarover die weinig of niets te vertellen hebben. Zal er terzake een initiatief worden genomen ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Vandenbossche, naar aanleiding van uw vraag heb ik contact opgenomen met de Vlaamse Museumvereniging die de belangenbehartiger is van de museumsector. Ik heb die vereniging gevraagd hoe zij staat tegenover die wet en welke vragen zij daarbij heeft.

Op basis van dat antwoord wil ik een gesprek aangaan met de federale minister van Binnenlandse Zaken. We moeten immers rekening houden met de specifieke situatie van de suppoost die daar niet staat opgesteld in gevechtstenuue. In de meeste gevallen gaat het om een behulpzame ambtenaar die de bezoekers wegwijs maakt in het museum en een zekere verantwoordelijkheid draagt voor de veiligheid van het patrimonium.

Op basis van een nota van de museumsector zullen wij een gesprek voeren met de minister van Binnenlandse Zaken. Ik hoop dat we op die manier een voorstel kunnen uitwerken dat aangepast is aan de specifieke situatie van de museumsuppoosten en de veiligheid van de musea, en dat niet gebaseerd is op de feiten die zich een aantal jaren geleden in de uitgaanswereld en elders hebben voorgedaan.

De voorzitter : De heer Lauwers heeft het woord.

De heer Herman Lauwers : Mijnheer de minister, geldt dat dan ook voor de musea van de Vlaamse Gemeenschap zelf ?

Minister Paul Van Grembergen : Inderdaad.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.20 uur.*
